

MAAN ÄÄRIIN

Opettajien Lähetysliitto ry:n jäsenlehti

- Terveiset Chiangmaista s.4
- Korona-ajan jännittävä viisuminhakumatka s.6
- Vierailulla sota-ajan Namibiassa s. 9
- Miksi olen OLL:n jäsen? s. 13

Kevät on aina toivoa täynnä. Pitkä talvi alkaa väistyä. Päivät pitenevät ja valon määrä kasvaa. Lämmin auringon paiste hivelee iholla.

Tähän kevääseen on kuulunut myös surua. Isäni kuoli maaliskuussa ja sain siunata hänet huhtikuun alussa. Siunauspäivä oli kauniin aurinkoinen. Jätimme kukat Porin metsähautausmaalla äitini haudalle. Sain jakaa päivän rakkaitten ihmisten kanssa. Siitä tuli paljon voimia.

Olen miettinyt, miten suru ja ilo kulkevat rinnakkain elämässä.

Pääsiäisen riemua oli kauan odotettu. Kristus nousi kuolleista, totisesti ylös nousi. Nyt surun kanssa kulkee ilo.

Koronavuotemme on ollut monella tapaa rankka. Etätöiden tekeminen tapaamatta työtovereita on ollut haastavaa. Toivottavasti kesää kohti taas

helpottaa ja rokotukset tekevät tehtävänsä.

Vanhan testamentin kantaäidit odottivat joskus vuosikymmeniä lasta, toivottua ja kaivattua lasta. Heidän elämäänsä kuului kärsimys, yhteiskunnan ja perheen halveksunta. Suhteessa heidän vuosikymmeniinsä, vuosi on lyhyt aika.

Toivotan voimia ja siunausta teidän opettajien ja kasvatuksen kanssa työtä tekevien työhön.

Katso: Minä luon uutta. Nyt se puhkeaa esiin - ettekö huomaa? Minä teen tien autiomaahan ja joet kuivuuden keskelle. Jes 43:19

Tuija-Riitta Heiskanen pj

2 / 2021 Opettajien Lähetysliiton jäsenlehti

Toimitus

Opettajien Lähetysliitto
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
toimisto@opettajienlahetyслиitto.fi

Maan ääriin ilmestyy neljä kertaa
vuodessa. Jäsenmaksu oikeuttaa
lehden vuosikertaan.

Päätoimittaja

pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Toimitussihteeri

Hanna Tamminen

Toimituskunta

seurakuntapastori Tuija-Riitta Heiskanen
opettaja Hannele Moisio
tutkija Kreetta Niemi
opettaja Hanna Rahkiola-Partanen
opettaja Sirkku-Maria Tommola

Oikoluku

Marja Lepola

Etukannen kuva

Kulkue matkalla diakonivihkimyksen
Shanghalalassa, Angolassa

Takakannen kuva

Ari Vitikainen

Opettajien Lähetysliitto ry.

Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen,
perustettu vuonna 1913
Jäseniä 1396 (1.1.2021)

Tilit

Danske Bank FI57 80001600551148
Nordea FI89 11465000066730

Hallituksen pj.

Tuija-Riitta Heiskanen

Toimisto

Toiminnanjohtaja Hanna Tamminen
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
Kotisivun osoite
www.opettajienlahetyслиitto.fi

Facebook

www.facebook.com/
opettajienlahetyслиitto

Kirjapaino

Kirjapaino Hermes, Tampere

Osoitetietojen tarkistus

Voit tarkistaa osoitetietosi lehden takasivulta ja ilmoittaa osoitemuutoksesta toimistolle.

Voit lähettää myös puhelinnumerosi ja sähköpostiosoitteesi osoitetietojen päivittämistä varten ja halutessasi voit saada OLL:n tiedotukset sähköpostiisi. Yhteystiedot voit ilmoittaa toimisto@opettajienlahetyслиitto.fi tai puh. 050-4648300. Kiitos paljon!

Jäsenmaksulaskut

Jäsenmaksulaskut postitetaan toukokuussa kaikille jäsenille. Jos olet siirtynyt eläkkeelle, voit vaihtaa laskun summan 22 euron sijasta 15 euron jäsenmaksuksi. Opiskelijoiden jäsenmaksu on 10 €. Muista käyttää viitenumeroa ja maksaa laskussa mainitulle tilille. Kiitos jäsenyydestäsi!

Vuosikokous 10.4.2021

Opettajien Lähetysliiton vuosikokous pidettiin tällä kertaa etäyhteyksin Zoom-alustalla. Kokoukseen osallistui puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi 12 jäsentä. Vuosikokouksessa valitaan vuosittain viisi jäsentä hallitukseen. Hallitukseen valittiin edelleen Seija Kuisma, Kreetta Niemi, Hannele Moisio ja Timo Virtanen sekä uutena jäsenenä Milja Peuramäki. Kokouksen puheenjohtajana toimi opetusneuvos Heini Mäenpää.

Nuorten tubekanava Ttilassa puhutaan lähetystyöstä

Ttila on kouluikäisten oma iltapäiväohjelma, joka ilmestyy YouTubessa joka maanantai klo 15. Suomen Lähetysseura näkyy Ttilassa aina silloin tällöin videoina maailmalta.

Noin 12-minuuttinen ohjelma on suunnattu 10–14-vuotiaille. Mukana Ttilan julkaisemisessa ja rahoituksessa ovat Kirkkohallituksen kasvatus ja perheasiat -yksikkö, Åkerlundin säätiö, Kirkon viestintä, Uudenmaan aluehallintovirasto sekä Suomen Lähetysseura.

Ttilan kanavan löydät YouTubesta.

Kuva: Pirjo Lehtonen-Inkinen

Terveisiiä Thaimaan Chiangmaista!

Haastattelu kirkon pihalla, joka toimii myös kyläaukiona.

Akea puhuva “farang”

Muistatteko vielä Sotsyn, ake-miehen, joka aikoinaan opetti Tuulalle aken kieltä, ja joka oli mukana ake-hankkeessa pitkään? Vuonna 2015 hän valmistui papiksi ja on nyt muutaman vuoden ajan tehnyt lapsityötä Huay Nam Khunin kylässä, Chiang Rain läänissä. Hän opettaa ake-lapsia lukemaan omalla kielellään, ja sunnuntaisin heillä on lasten oma jumalanpalvelus. Vuodenvaihteessa kylässä vie-

tettiin perinteistä viikon kestävää uudenvuoden juhlaa, ja tällä kertaa pääsimme lähtemään paikalle. Istuessamme Sotsyn pihalla paikallinen videobloggari näki meidät, ja hän halusi haastatella maailman ainoa akea puhuvaa “farankia” videolleen. (Thaimaassa “farang” tarkoittaa eurooppalaisen näköistä ihmistä.)

Lähetysseura on tukenut aken kielen kehitys- ja raamatunkäännöshanketta vuodesta 2003. Tuu-

lan johtama tiimi sai akenkielisen Uuden testamentin valmiiksi vuonna 2015. Nyt käännetään Vanhaa testamenttia. Akea puhuu noin 15000 ihmistä neljässä Aasian maassa.

Etätöitä

Covidin suljettua Thaimaan ja naapurimaiden rajat, Tuula ja Nööza eivät ole päässeet tekemään käännoistyötä kasvokkain lähes vuoteen. Viime syyskuussa he

päätivät aloittaa työn Zoom-yhteydellä. Työ sujuu niin, että molemmilla on käännösteksti auki ja Zoomin välityksellä he ovat pystyneet keskustelemaan ja muokkaamaan tekstiä.

Työ sai kuitenkin lisähaasteita, kun muutama viikko sitten naapurimaassa tapahtui sotilasvallankaappaus. Jännitimme, mitä nettiyhteyksille tapahtuisi. Pian netti hidastuikin niin paljon, että kameran käytöstä piti luopua. Vähitellen yhteys muuttui niin huonoksi, ettei keskustelukaan enää onnistunut. Onneksi Nööza asuu rajakaupungissa ja hänellä on puhelimessaan

thaimaalainen SIM-kortti. Nyt Tuula ja Nööza ovatkin tehneet töitä puhelimen välityksellä. Se sujuu vähän samalla tavoin kuin Zoom-yhteydelläkin. Puhuminen tapahtuu kännykän kautta kuulokkeilla ja samaan aikaan molemmilla on käännettävä teksti edessään tietokoneen ruudulla.

Kimmon uudet kuviot

Viime syksynä Lähetysseura kävi läpi YT-neuvottelut. Olimme palamassa työalueelle Thaimaahan ja istuimme junassa matkalla yhdelle viimeisimmistä seurakuntavierailuistamme, kun Kimmolle tuli sähköposti, jossa kerrottiin, että myös hän on irtisanottujen joukossa. Tai oikeammin sanottuna irtisanomisuhan alla. Tämän uhan alla olevat henkilöt saivat hakea uusia työtehtäviä Lähetysseuran sisällä. Työtehtäviä oli kuitenkin vähemmän kuin hakijoita ja vaikka uskoimmeekin, että haussa oleva monikielisen koulutuksen asian-

tuntijapaikka olisi juuri Kimmolle, niin jännitimme jonkin verran, saisiko Kimmo hakemansa paikan ja pystyisikö hän jatkamaan asumista Tuulan kanssa Thaimaassa.

Helputukseksemme hänet valittiin tuohon monikielisen koulutuksen asiantuntijan tehtävään, asemapaikkana Thaimaa, joten elämämme Thaimaassa jatkuu entisellään. Kimmon tarkka toimenkuva on edelleen selkiytymässä. Jotkut vanhoista tehtävistä jatkuvat edelleen. Ainakin yhtenä uutena tehtävänä on asiantuntijarooli Lähetysseuran valtionrahoitteisissa kehitysyhteistyöhankkeissa silloin, kun ne liittyvät koulutukseen, kieleen ja vähemmistöihin. Jo nyt alkuvuonna työaikaa on vienyt jonkin verran Kambodžaan suunniteltava hanke ja myös koulutushankkeet Afrikan maissa saattavat tarvita Kimmolta konsulttiapua. Nyt taitaa olla hyvä aika alkaa kerrata Thaimaan vuosina jo ruostumaan päässyttä ranskan kielen taitoa.

Kimmo ja Tuula Kosonen

Tuula työskentelee aken kielen kehitys- ja käännöshankkeessa. Kimmo toimii monikielisen koulutuksen asiantuntijana Aasiassa ja Payapin kristillisessä yliopistossa.

Kososten työtä tukevat Suomen Lähetysseuran kautta Joensuun, Juuan, Kajaanin, Kiteen, Kontionlahden, Outokummun, Rantakylän ja Vuosaaren seurakunnat, Opettajien Lähetysliitto sekä Uusherätys.

Rukousaiheet

- Kiitos kun olette muistaneet meitä rukouksissa!
- Kimmon toimittama kirja on julkaistu.
- Rukoilkaa, että Kimmon uusi työnkuva selkiytyisi,
- Ja että nettiyhteys säilyisi sen verran hyvänä, että Tuula ja Nööza saisivat työstettyä Toisen Mooseksen kirjan loppuun ennen kesää.
- Molempien Mooseksen kirjojen kaikki tarkastukset suunnitellaan tehtäväksi yhtä aikaa tulevana syksynä.

Hei kaikki ystävät,

Vuoden 2021 ensimmäiset kuu-kaudet ovat olleet perheellemme melkoista vuoristorataa. Lyhyessä ajassa olemme ehtineet kokea niin monia yllätyksiä, ilonaiheita, petty-nyksiä, stressiä ja jännitystä, että kaiken tapahtuneen käsittäminen tuntuu lähes mahdottomalta.

Vähän ennen tammikuun puoliväliä Thaimaan valtio alkoi yllättäen myöntää maahantulolupia viisumiluokallemme, mikä tarkoitti, että pystyimme hakemaan COE-to-distusta (Certificate of Entry) Thaimaan suurlähetystöstä Helsingistä.

Vaikka uutinen oli toivottu ja odotettu, tuli se meille kuitenkin täytenä yllätyksenä ja sai sen vuoksi aikaan melkoisen myllerryksen.

Koska Thaimaan viisumimme ja työ lupamme olivat umpeutumassa jo reilun kuukauden päästä, eli 22. helmikuuta, piti meidän päästä lähtemään matkaan todella nopeasti. Erityisen maahantuloluvan saamisen lisäksi kaikkien tulijoiden on nimittäin vietettävä kahden viikon karanteenijakso valtion määräämissä karanteenihotelleissa omalla kustannuksellaan ennen kuin maassa liikkuminen on mahdollista. (Toisaalta näiden erityisvaatimusten vuoksi maan koronatilanne on yksi maailman parhaimmista.) Tästä syystä meidän piti ajoittaa maahan saapumisemme siten, että ehtisimme suorittaa karanteenin pois alta ennen valtion virastoihin menemistä. Käytännös-

sä tämä tarkoitti, että meille jäi Suomessa noin kaksi viikkoa aikaa valmistautua uudelle työkaudelle.

Ei siis ihme, että stressipisteet nousivat hetkessä äärimmilleen: Tammikuun kahden viimeisen viikon aikana meidän olisi pitänyt ehtiä hankkia kaikki Thaimaan valtion määräämät matkustuslupa-vaadittavat lukuisat todistukset, pakata tavarat ja koti lähtökuntoon, irtisanoa lapset koulusta ja esikoulusta kesken lukuvuoden sekä hankkia heille uudet koulupaikat Chiang Raista, käydä lääkärintarkastuksessa ja Covid-19 testeissä sekä hyvästellä kaikki ystävät ja sukulaiset. Tämän kaiken lisäksi lähipiirissämme oli tapahtunut aivan viime aikoina vakavia

sairastumisia, joiden vuoksi lähtö uudelle, pitkälle työkaudelle näin lyhyellä varoitusajalla tuntui todella haastavalta.

Lähtöön liittyvien lukuisten haasteiden vuoksi päädyimmekin Lähetysseuran ulkomaanosaston johdon kanssa seuraavaan johtopäätökseen: sen sijaan, että yritäisimme näissä haastavissa olosuhteissa ja aikarajoissa lähteä Thaimaahan uudelle työkaudelle, tekisimme sinne tällä kertaa ainoastaan viisumien ja työlupien uusimismatkan – onhan niiden saaminen ehdoton edellytys työmme jatkumiselle.

.....

Puolitoista vuorokautta ennen lähtöpäivää suunnitelmiin tuli kuitenkin äkillinen muutos. Poikamme Matiaksen koulusta tuli viesti koulutiloissa tavatusta koronatarunnasta, jolle Matias oli altistunut.

Koska emme halunneet, että kukaan muu perheenjäsenistämme altistuu enää koronavirukselle ennen lähtöämme, jäimme Matiaksen lisäksi myös muu perhe omaehtoiseen karanteeniin viikoksi ennen matkaa. Thaimaahan saavuttuamme huomasimme kuitenkin nopeasti, että viikonmittainen kotikaranteeni Suomessa oli ollut lastenleikkiä verrattuna Thaimaassa odottavaan valtion määräämään kahden viikon hotellikaranteeniin. Monivaiheisen maahantulotarkastuksen jälkeen meidät kuljetettiin muiden Thaimaahan saapuvien matkustajien tavoin nopeasti ja steriilisti suoraan lentokentältä karanteenihotelliin, jossa meitä odotti ainutlaatuinen kokemus: Ensimmäisen viikon aikana huoneesta ei saanut poistua laisinkaan ja jokaisen kehon lämpötila mitattiin kahdesti päivässä. Jos oli kuumeeton ja ensimmäisen viikon lopulla tehty ensimmäinen

koronatesti oli negatiivinen, pääsi jälkimmäisellä viikolla päivittäin noin puoleksi tunniksi valvotusti ulkoilemaan hotellin terassille. Myös ruokailu oli järjestetty erittäin koronaturvallisesti – täysissä suojaruosteissa oleva henkilökunta jätti ruoan kolmesti vuorokaudessa huoneen oven ulkopuolelle – siistiä ja turvallista. Kaikkien yllätykseksi koronakaranteeniaika sujui kuitenkin lopulta koko perheeltä varsin hyvin, kiitos ennen kaikkea ihaniin ja sitkeiden lapsiimme, jotka osoittautuivat karanteenin aikana melkoisiksi ”sisäkissoiksi”.

Jännitystä loppumetreille asti

Sunnuntaina 21. helmikuuta meilte luovutettiin viralliset todistukset 15 yötä kestäneen koronakaranteenin suorituksesta ja pääsimme lentämään samana päivänä Bangkokista kotikaupunkiimme Chiang Raihin. Tässä vaiheessa olimme todella kiitollisia siitä, että aikataulumme oli toteutunut suunnitellusti ja että meillä oli myös mukana Thaimaan valtion myöntämät uusitut työluvut. Paikallisen kumppanin edustaja oli nimittäin onnistunut kuin ihmeen kaupalla uusimaan ne puolestamme Thaimaan työministeriössä jo ennen kuin uusi viisumi oli myönnetty. Näin ollen meillä oli siis edelleen mahdollisuus saada uusittua myös Thaimaan viisumimme ajoissa – nehän olivat meidän vanhoiksi vasta seuraavana päivänä eli maanantaina 22. helmikuuta.

.....

Astuessamme sisään maahanmuuttovirastoon meidät pysäytettiin heti ulko-ovella. Meille kerrottiin, että tietoliikenneyhteydet maan kaikissa maahanmuuttovirastoissa olivat poikki eikä hakemuksia käsiteltäisi sinä päivänä laisinkaan. Voisimme kuulemma palata asiaan seuraavana päivänä, mutta se olisi meidän tapauksessamme liian myöhäistä – viisumimme olisivat silloin jo vanhentuneet. Onneksi hyvä ennakointi ja varautuminen tällaisiin tilanteisiin auttoi. Olimme nimittäin pyytäneet mukaamme virastoon ystävämme ja vuokraemäntämme, joka tunsivat viraston työntekijöitä. Hänen avulleen saimme kuin saimmekin luovutettua hakemuksemme eräälle virkailijalle, joka lupasi perehtyä niihin tietokoneviasta huolimatta. Toivo heräsi jälleen, ja palasim-

me kotiin odottelemaan viisumien myöntämistä.

Reilun tunnin kuluttua vuokraemäntämme sai puhelinsoiton virkailijalta, joka pyysi meitä palaamaan kiireesti virastoon. Hakemuksissa oli ilmennyt vakavia puutteita, eikä viisumeita voitaisi hyväksyä ennen puuttuvien dokumenttien ja leimojen saamista. (Kyseisiä dokumentteja ei vaadita muualla maassa, joten siksi emme osanneet varautua niihin etukäteen). Olimme siis vaarassa saada kielteisen viisumipäätöksen ja joutua karkotetuksi maasta saman tien, koska nykyiset viisumimme menisivät umpeen sinä päivänä. Monien hikisten puhelinsoittojen ja neuvotteluiden jälkeen, asiaan löytyi kuitenkin onneksi väliaikainen ratkaisu. Meille myönnettiin lisäaikaa hankkia puuttuvat do-

kumentit ja leimat Bangkokista ja Naanista niin pian kuin mahdollista, mutta sinä aikana joutuisimme maksamaan päivittäistä sakkoa luvattomasta oleskelusta kuningaskunnassa.

Parin päivän jännittävän odottelun jälkeen, saimme puuttuvat dokumentit postitse kotiimme. Kiihdimme niiden kanssa takaisin maahanmuuttovirastoon, jossa tietoliikenneyhteydet oli jälleen saatu korjattua. Muutaman tunnin käsittelyajan, dokumenttien tarkastamisen sekä sakkojen ja muiden kulujen maksamisen jälkeen, passihimme lyötiin lopulta uudet viisumit. Vihdoinkin. Kiitollisin mielin saimme todeta tehtävämme suoritetuksi – Mission Complete

Katse kohti uutta työkautta

Alkuvuosi on ollut perheellemme monin tavoin työläs ja haastava. Silti päällimmäisenä mielessämme on tällä hetkellä kiitollisuus kaikesta koetusta. Kaiken jännityksen ja stressin vastapainona erityisesti Chiang Rain kodin ja koulun näkeminen sekä siellä olevien ystävien tapaaminen oli koko perheelle todella antoisaa ja palkitsevaa. Saimme kaikki jälleen kerran iloita siitä ajatuksesta, että meitä odottavat koti ja ystävät Thaimaassa sekä työlua-kansan parissa.

Voimassa olevien Thaimaan viisumien ja työlupien ansiosta saamme nyt kevään aikana alkaa valmistautua lopultakin uuteen työkauteen. Näillä näkymin palaamme Thaimaahan heinäkuussa, jotta Matias ja Ella pääsevät aloittamaan uuden lukuvuotensa Chiang Rain kansainvälisessä koulussa elokuun puolivälissä. Sitä ennen meitä tosin odottanee taas jälleen kahden viikon karanteenijakso valtion määräämässä karanteenihotellissa...

Vierailulla sota-ajan Namibiassa

Vuosi 2020 oli Namibiassa monessa suhteessa juhluvuosi. Oli kulunut 150 vuotta siitä, kun ensimmäiset suomalaiset lähetystyöntekijät saapuivat Ambomaalle Omandongoon 9.7.1870. Suomalaisten aloittamat Oshigambon ja Nkurenkurun oppikoulut täyttivät 60 ja 30 vuotta. Myös itsenäinen Namibian valtio täytti 30 vuotta. Valitettavasti kaikki juhlat ja juhlamatkat peruuntuivat viime vuonna koronan takia.

Vierailin ensimmäisellä Afrikan matkallani Etelä-Afrikassa kirjeenvaihtovereitteni ja joidenkin suomalaisten luona kesällä 1983. Lensin Kapkaupungista Windhoektiin, Namibian pääkaupunkiin, 8.7.1983. Namibia kuului tuolloin Etelä-Afrikkaan. Maa kävi itsenäisyystaistelua ja halusi luopua rotuerottelusta. Ohessa on päiväkirjamerkintöjä matkaltani.

Windhoekissa

En ollut saanut yhteyttä lähetystyöntekijä Terttu Heikkiseen puhelimitse. Ilta hämärtyy Windhoekissa ja minulla on painava matkalaukku. Lopulta saksalainen mies saa minulle taksin, mutta kuljettaja ei tunne katua, jonne menen. Eikä karttakaan auta, kun on jo hämärää. Pelottaa jäädä kadulle. Onneksi tulee taksi, joka tuntee kadun. Perillä koputan oveen. Jännitän, mahtaako kukaan avata sitä. Taksikin lähti jo. Oven avaa keski-ikäinen vaaleatukkainen nainen. Tuijotamme hetken toisiamme. Sitten näen Uuden Suomen hänen kädessään ja tajuan, että edessäni on Terttu Heikkinen! Hän oli juuri palannut lomalta rannikolta, Swakopmundista.

Menemme sunnuntaiaamuna namankieliseen jumalanpalvelukseen. Tilaisuudessa on myös ambolaisia, damarointa ja hereroita. Hereronaisilla on pitkät, moniker-

roksiset mekot ja päässä valtavat puuhkat. Namat ovat hottentottien jälkeläisiä ja puhuvat naksutuskieliä. Kuulen monta tuttua virttä namakielellä. Jumalanpalveluksessa kastetaan ja konfirmoidaan parisenkymmentä henkeä. Monet kas-

tettavat ovat aikuisia. Menemme Katuturaan, mustien asumaalueelle, missä on rotuerottelun vuoksi kullakin heimolla tarkat asuinpaikkansa. Katutura tarkoittaa "Tänne emme jää". Se on keinotekoinen ja pakolla asutettu.

Naksutuskielille Raamattua kääntänyt Terttu Heikkinen Windhoekissa Augustuniumin Opettajainvalmistuslaitoksella.

Matka Ambomaalle

Pääsen Ambomaalle juuri Suomes-
ta palanneen pariskunnan, Josef
ja Ester Halwendon, kanssa. ”Pel-
käätkö matkaa pohjoiseen? On
vaarallista ottaa kuvia Ambomaal-
la. Älä missään tapauksessa kuvaa
sotilaita tai valkoihoisia. Onko si-
nalla mukana mitään vaarallista”,
Josef utelee ja ymmärrän, että hän
tarkoittaa asetta. Turisteja ei juuri
käy Ambomaalla. Siellä on sotatila.
Namibia haluaa itsenäistyä Etelä-
Afrikasta. On aivan hullua mennä
sinne nyt. Oikeastaan koko matka-
ni on aivan mieletön päähänpisto,
mutta vien sen loppuun asti, tuli
mitä tuli.

Lähdemme matkaan jo ennen
kuutta, kun on vielä pimeää ja kyl-
mää. Monet mustat värjöttelevät
bussipysäkkien viereen sytyttä-
miensä nuotioiden äärellä. Aamu
valkenee. Tien vieressä on piikki-
pensaikkoa ja matalia kitukasvui-
sia puita, taustalla vuoria. Kolme
kertaa sakaali luikkii tien yli. Näen
myös pahkasikalauman, nokikano-
ja sekä kudun. Tsumebissa näen
hoikkasäärisiä vaaleahkoja saneja,
joita ennen haukuttiin bushman-
neiksi. Terttu Heikkinen teki aiem-
min raamatunkäännöstyötä juuri
heidän kielilleen syrjäisellä Okon-
gon alueella, mutta joutui poistu-
maan sieltä jouduttuaan pahoinpi-
dellyksi. Hänen autonsa oli ajanut
miinaan ja romuttui. Itse hän jäi
henkiin, mikä oli ihme.

Tsumembista on vielä pitkä mat-
ka Ambomaalle, jonne on ehdittä-
vä ennen pimeää, sillä silloin alkaa
ulkonaliikkumiskielto. Kaikki pime-
ällä liikkuvat saattavat joutua am-
mutuiksi. Siksi lähdimme tälle yli
kahdeksan sadan kilometrin mat-
kalle niin aikaisin. Jännittäväntä oli
rajanylitys Ambomaalle Oshivelos-
sa. Kirkon autoihin ei yleensä ka-
jottu, mutta Josef pyytää minua

Sirkku-Maria Tommola (tuolloin Sieviläinen) Oshigambon lukiossa 1983

istumaan selkä suorassa, jotta val-
koinen naamani näkyisi. Nyt ym-
märrän, miksi olin tervetullut hei-
dän kyytiinsä. Rajanylitys sujuu
vaivattomasti, eikä meidän tarvitse
poistua autosta.

Ambomaalla Onandjokweella ja Oniipassa

Vasta Ambomaalla näen palmupu-
ita, ruohokattoisia majoja, vapaasti
liikkuvaa karjaa sekä paljon mustia
ihmisiä. Koen tulleet vihdoinkin oi-
keaan Afrikkaan! Tien sivussa on
eteläafrikkalaisten sotilaitten leire-
jä. Kysyn Esteriltä, onko hän onnel-
linen, kun pääsee kotiin. Kyllä, hän
odottaa kotiin pääsyä kärsimättö-
mästi, koska ei ollut nähnyt seitse-
mää lastaan lähes vuoteen. Nu-
rin heistä oli vasta yksivuotias ja se
tuntui suorastaan julmalta.

Saavumme lopulta Oniipa-
an. Istun rakennusten vieressä nur-
mikolla Esterin kanssa iltpäivän
kuumuudessa. Lopulta eräs musta
mies keksii, että minä olen se odo-
tettu vieras Suomesta. Farmaseut-
ti Seija Nurmiraanta vie minut Raija
Salmen luo. Saan käyttööni oman
lukaalin, keittiön ja kolme huonet-

ta. Seinän takana asuu Ulla Nen-
nen, työalueen esimies. Raija ja
Seija ovat töissä Onandjokween
sairaalan apteekissa. Raija johtaa
vapaa-ajallaan tyttöjen partiotyötä.

Raija ottaa minut sydämelli-
sesti vastaan. Ainoa ongelma on,
että olen Namibiassa liian vähän
aikaa, enkä millään ehdi kaikkial-
le. Pian on ilta, pimeämpi kuin kos-
kaan Suomessa. Mutta tähtitaivas
on upea, tähtiä on valtavasti. Ero-
tan myöhemmin Etelän ristin. Pel-
kään käärmeitä, mutta niitä ei näy
valkoisella hiekalla. ”Älä sitten säi-
kähdä, jos tulee kotitarkastus tai
kuulet yöllä tykkien jyskintää”, Rai-
ja varottaa.

Aamulla siristelen silmiäni. Au-
rinko paistaa kirkkaasti ja valoa
heijastuu kuumasta hiekasta. Saa-
vun hautausmaalle, jossa mieleeni
jää sairaalaan perustajan, Sel-
ma Rainion, hauta. Sairaanhoidtaja
Anna-Liisa Hirvelä esittelee minulle
Onandjokween sairaalaa. Synny-
tysosastolla minulle tuodaan vas-
tasyntyneet kaksoset kuvattaviksi.
Kaikkialla on tavattoman siistiä. Po-
tilaita on paljon ulkona puitten var-
jossa ja nurmikoilla. Sairaalan ho-

Martti Rautasen rakennuttama kirkko Olukondassa Ambomaalla vuonna 1983.

Martti Rautasen koti Olukondassa vuonna 1983. Talo on nykyisin museona. Edessä sairaanhoitajien opettaja Else Witting.

Matemaattisten aineitten opettaja Sisko Järviluoma Oshigambossa vuonna 1983.

telli on ikään kuin suuri auton lava, josta puuttuu yksi seinä. Siellä äidit odottavat synnytyksen alkua lapsineen. On patjoja vierä vieressä, jerrykannuja, ruokailutarvikkeita, laukuja ja kaikenlaista tavaraa sikin sokin. Onpa se näkemisen arvoisen paikka.

Illalla menemme saunaan ja siellä tapaam lisää suomalaisia lähetystyöntekijöitä. Kaino Kovanen on tullut Kavangolta ja Marjatta Elonheimo Oshigambosta. Else Witting pyytää tulemaan luokseen limsalle saunan jälkeen. Kodissaan hän esittelee takkutukkaisen kolmekuukautisen pienokaisen, jonka hän aikoo adoptoida itselleen. Menemme vielä iltateelle Ulla Nenosen luo.

Pääsen seuraavana päivänä Marjatta Elonheimon kyydissä Oniipaani. Marjatta opettaa biologiaa Oshigambon lukiossa. Tapaan Oniipassa Irja Soikkelin, joka ei voinut tulla edellisenä iltana kanssamme saunaan ulkonaliikumiskiellon takia. Irja on töissä ompelimossa, jossa valmistetaan kirkkotekstiilejä, pappien pukuja ja muita kirkollisia asuja. Hän esittelee myös ruohokattoisen korkean talonsa. Ihailen näitä vahvoja suomalaisia naisia sodan keskellä. Lapsiperheet ovat lähteneet Suomeen turvaan, eikä suomalaisia miehiä näy.

Historiallisilla paikoilla

Sairaanhoitokoulun opettaja Else Witting vie minut Olukondaan ja Omulongaan. Olukondassa on Martti Rautasen talo ja hänen rakennuttamansa Ambomaan vanhin kirkko. Se on ruohokattoinen ja hyvin huonossa kunnossa. Se muistuttaa entisajan lähetyslipasta. Osallistumme jumalanpalvelukseen ja sen jälkeen kokoukseen lähelle rakennetussa kirkossa ai-

noina valkoisina. Meidät Elsen kanssa kutsutaan eteen ja pidän lyhyen puheen. Tilaisuuden jälkeen monet tulevat kättelemään minua tyypillisellä ambolaisella tavalla, johon kuuluu kolme vaihetta.

Menemme sitten syömään Martti Rautasen talon pihalle. Iloinen evankelista, nuorisotyöntekijä, ohjaa meidät ruokapöytään ja tuo meille ruoat; hirssipuuroa, perunoita, riisiä ja lihaa. Hiekkaa on niin paljon, että pystyn syömään vain osan.

Vierailemme Martti Rautasen perhehaudalla. Siihen on haudattu vuonna 1926 kuollut Martti ja hänen Frieda-vaimonsa sekä heidän kaksi aikuista lastaan, Reinhold ja Johanna. Reinhold kuoli vuonna 1927. Lapsia oli kaikkiaan yhdeksän, joista vain kolme varttui aikuisiksi asti Suomessa ja he kaikki palasivat Afrikkaan lähetystyöntekijöinä.

Käymme myös Omulongassa, ensimmäisen kasteen muistomerkillä. Pienellä kukkulalla on risti, jonka toisella puolella on kuuden ensimmäisen kastetun nimet. He ovat kaikki miehiä. Tobias Reijonen kasto heidät loppiaisenä 1883, jolloin oli kulunut lähes kolmetoista vuotta siitä, kun ensimmäiset suomalaiset lähetystyöntekijät saapuivat Ambomaalle. Sitä ennen oli luotava ndongan kieli kirjoitettuna, käännettävä raamattua sekä ennen kaikkea opetettava kastettavat lukemaan. Ensimmäisen raamatunkäännöksen teki Martti Rautanen. Huomaan, että olen saapunut paikalle sata vuotta myöhemmin 1983. Lähellä on lahjakkaan musiikkimiehen, Gustaf Skoglundin hauta. Hän joutui odottamaan kymmenen vuotta morsiamensa tuloa Suomesta. Terveys oli jo mennyt ja hän ehti elää vaimonsa kanssa vain viisi viikkoa. Omulongajoki

on nyt kuiva. Ympäriällä on palmupuita. Paikka on varmaan idyllinen sadeaikana. Suomalaiset rakensivat lähetysasemia vesistöjen rannoille, mutta siinä vaani vaara. Monet hyttyskuljettivat malariaa ja se oli useimpien suomalaisten kuolinsyy.

Palaamme kuivunutta joenpohjaa pitkin. Minua kiinnostaa käydä ambotalossa. Ne koostuvat useista majoista ja alueen ympärillä on risuista koottu läpipääsemätön aita. Vierailemme Elsen tutun luona. Keittiö on taivasalla. Keskellä on pata, jonka alla on kolme kiveä. Maassa on valtavasti kurpitsaita ja myös kanat hyppelevät siinä. Majoissa nukutaan ja säilytetään tavaroita. Saan otetuksi perhekuvan ja ehdin laittaa kamerani laukkuun, kun olemme yllättäen pyssyn piipun edessä. Eteläafrikkalaiset sotilaat olivat seuranneet, mitä teemme metsässä. Elsen pitää avata auton takakontti, mutta eihän siellä ole aseita.

Paluumatkalla näen pommitehtaan autokorjaamon, josta nappaan kiireesti kuvan. Paikkaa epäiltiin terroristien pesäpaikaksi. Oikeita

terroristeja on liikkeellä. He ovat räjäyttäneet sillan sotilastukikohdan läheltä. Ilta alkaa hämärtyä ja pian alkaa ulkonaliikkumiskielto, joka on jatkunut nyt neljä vuotta. Joka paikassa on paljon sotilaita. Seuraavana yönä tykit jyskyvät. Ehdin kokemaan senkin. Kuulen, että Windhoekissa on räjähtänyt pommi.

Oshigambossa ja paluu Windhoekiin

Edessä on viimeinen kokonainen päivä Ambomaalla. Aamuisin on aina odotettava, että miinaharava ehtii käymään tien läpi ja poistamaan kaikki sinne yön aikana piilotetut uudet miinat. Seija Nurmiraanta vie minut Oshigambon lukioon, jossa on uusi lukukausi aluillaan. Tapasin jo biologian opettajan Marjatta Elonheimon. Englannin opettaja Lahja Lehtonen on palannut Suomen lomaltaan. Vierailen Sisko Järviluoman fysiikan ja matematiikan oppitunneilla. Opetuskieli on englanti ja huomaan, että tuosta minäkin selviäisin. Poikia on vähän, sillä SWAPO:n sissit ovat vieleet muut rajan yli Angolaan Na-

Oshigambon lukion pitkäaikaisia opettajia. Historian opettaja Märta von Schantz (vas.) ja matemaattisten aineitten opettaja Anna-Liisa Lundmark keskellä. Oikealla farmaseutti Seija Nurmiraanta (nyk. Wallace)

mibian vapautusjoukkoihin.

Tutustun opettajainhuoneessa legendaariseen Märta von Schantziin, joka opettaa historiaa sekä toiseen matemaattisten aineiden opettajaan, Anna-Liisa Lundmarkiin. Märta ja Anna-Liisa ovat olleet Ambomaalla yli kolmekymmentä vuotta. Anna-Liisa siirtyy eläkeelle seuraavana vuonna ja lahjoittaa minulle palmunlehdistä punotun lautasen, jotta tulisin jatkamaan hänen työtään.

Pääsen Suomessa valtiotiedettä opiskelleen Immanuel Itheten kyydissä Windhoekiin. Ajamme Etoshan luonnonpuiston kautta, jossa näen erilaisia antiloopeja,

seeproja ja kirahveja sekä kauempana metsässä ison elefanttilauman. Auton lavalla istuu osan matkaa kaksi ambolaista emäntää, Justina ja Serafina. Justina kulkee valkoisessa asussa kantaen ristiä ja Raamattua ja kehottaa ihmisiä paranukseen. Hän näki näyssä jo kauan sitten, että nuoria miehiä vietiin Angolaan ja että lopulta sota loppuu.”

Kävin samalla matkalla Swazi-maassa suomalaisen sairaanhoitajan, Marja Heinijoen (nykyisen Eea Platnerin) luona ja tutustuin Campus Crusade for Christin Agape-työhön. Näin myös Sansan työn-

tekijöitä. Afrikka oli nielaissut minut. Pari vuotta myöhemmin olin Agape-työssä Ugandassa. Saavuin Namibiaan lähetystyöntekijänä loppuvuodesta 1989, jolloin Namibian itsenäistymisprosessi oli käynnissä Martti Ahtisaaren johdolla. Aloitin Nkurenkurun oppikoulun ja toimin sen rehtorina ja opettajana. Monet suomalaiset rauhanturvaajat toimivat Nkurenkurun koulussa palkattomina opettajina. Namibia itsenäistyi 21.3.1990 ja sen jälkeen se on ollut yksi Afrikan rauhallisimmista maista.

Sirkku-Maria Tommola

Miksi olen OLL:n jäsen?

Kesällä 1976 Anna-Liisa Koivunen pyysi minua mukaan Opettajien Lähetysliittoon. Ystävälläni Anna-Liisalla, joka on ollut 60 vuotta yhdistyksessä, on harvinainen kehottamisen armolahja. Hän jaksaa edelleen soittaa ja innostaa opettajia tulemaan yhdistyksen toimintaan.

Kesällä 1976 Suomen Lähetysseuran kurssikeskuksessa Päiväkummussa pidettiin yhdistyksen kesäpäivät. Sinne oli kutsuttu vieraksi Ruotsista Ulla Agsten, joka oli Opettajien Lähetysliittoa vastaavan yhdistyksen (Lärarnas Missionsförening, LMF) puheenjohtaja Ruotsissa. Olin tulokkaamassa häntä. Siitä lähtien olen ollut OLL:n jäsen.

Työaikani en arkisin ehtinyt paljonkaan olla mukana toiminnas-

sa. Osallistuin yksin ja myös Anna-Liisa Koivusen kanssa pohjoismaisiin opettajien lähetysyhdistysten kesäkokouksiin, joista jäi paljon kauniita muistoja. Siellä syntyi pitkäaikaisia ystävyysuhteita. Myös Norjan LMF:n puheenjohtaja Randi Ingwardo ja Tanskan LMF:n puheenjohtaja Lis Wimmelmann tulivat pitkäaikaisiksi ystäviksi. He vierailivat myös Tampereella tutustuen täällä OLL:n toimintaan. Nyt molemmat ovat jo taivaan kodissa. Pohjoismaisiin lähetysystäviin on nykyisin minulla yhteys enää vain yhteen tanskalaiseen opettajaan.

Ruotsin, Tanskan ja Norjan opettajien lähetyslehdissä oli vuosia ollut tapana julkaista yksi sama raamattuaiheinen kirjoitus. Randi Ingwardo ehdotti minulle, että minä kääntäisin suomeksi norjan,

tanskan ja ruotsin kielistä myös Maan ääriin lehteen näitä kirjoituksia. Suomensinkin niitä muuttaman vuoden.

Muistuu mieleeni Bergenissä pidetty pohjoismainen kesäkokous, jossa norjalainen piispa istui vierelläni kahvipöydässä. Kerroin hänelle, etten koskaan aikaisemmin ollut istunut piispan vieressä, mikä nauratti häntä. Piispa mainitsi sanani pitämässään puheessa ja lähetti Tampereen silloiselle piisपालle Paavo Kortekankaalle terveiset, jotka kyllä välitin palattuani Tampereelle.

OLL:n toimintaan tulini mukaan säännöllisemmin päästyäni eläkkeelle. Lähetysliiton huoneisto Tampereen Hallituskadulla on viihtyisä ja kodinomainen. Siitä on tullut kuin toinen koti. Toiminnan-

johtaja Hanna toivottaa tulijan lämpimästi tervetulleeksi. Siellä huokuu rukouksen ilmapiiri. Seinillä näkyy lähetysaiheisia kuvia, karttoja, esineitä ja niiden maiden lippuja, joissa on ollut ja on OLL:n lähettejä.

Viime vuosina nykyinen hallituksen puheenjohtaja, pastori Tuija Riitta Heiskanen on pitänyt kirjapiiriä, jossa olemme lukeneet ääneen lähetysaiheisia kirjoja ja niistä keskustelleet. Kun Tuija Riitta on ollut lähetystyössä, hänen kokemuksensa ovat syventäneet keskusteluaamme.

Meillä on ollut myös kerran kuu-kaudessa perjantaisin rukouspiiri. Rukous onkin lähetyksen ydinalue. Varsinaista vetäjää meillä ei ole piirissämme. Luemme ääneen kukin vuorollamme kirjeitä läheteiltä tai nimikkokohteista ja rukoilemme kirjeisiin sisältyvien aiheiden puolesta.

Lähettien vierailut ovat aina olleet mielenkiintoisia. Olen huomannut, että kun on ensin kirjeiden kautta tutustunut johonkin lähettiin

ja sitten näkee hänet ”livenä”, tulee halu useammin muistaa häntä rukouksin. Rukouspiirimme on ilon ja kiitoksen aihe. Siellä virkistyy ja omat huolet ja murheet unohtuvat.

Lähettien kirjeistä avautuu kiinnostavia asioita, maailmankuva avartuu ja oppii paljon uutta. Lähetystyöstä kuulemisen ja lukemisen kautta saamme parasta kansainvälisyyskasvatusta. Kunnioitan ja ihailen heitä, jotka rohkeasti lähtevät vieraisiin maihin ja joissa olosuhteet saattavat olla vaikeat. Toivoisin, että lähettejä kutsuttaisiin presidentin linnaan itsenäisyyspäivän juhliin. He ovat hyviä Suomen edustajia, koska monet heistä ovat olleet työssä vuosikymmeniä.

Nykyisin on vaikeaa saada työssä olevia opettajia mukaan toimintaan, varsinkin nuoria, koska opettajien työ on entistä stressaavampaa. Opettajien Educa-messuilla OLL on mukana, mikä on yksi keino levittää tietoa. Päivälehtiin ei ehkä ole helppoa saada haastatteluja lähetystyöstä ainakaan suuremmissa kaupungeissa. Seu-

rakuntalehtiin kannattaisi tarjota OLL:stä tietoa. Luulisi aiheen kiinnostavan, varsinkin jos joku OLL:n lähetystyöntekijä, entinen tai nykyinen, olisi haastateltavana. Onhan Suomessa myös kristillinen TV7 kanava ja Radio Dei, joiden kautta OLL voisi saada lisää julkisuutta. Myös kaikkien meidän jäsenen tulisi useammin pyytää mukaan sellaisia opettajia, jotka ovat vasta muutamia vuosia olleet eläkkeellä tai ovat jäämässä eläkkeelle. Monet heistä vielä jaksaisivat toimia yhdistyksessämme.

Helvi Tapanila, OLL:n jäsen, mietti, olisiko mahdollista, että Opettajien Lähetysliitto järjestäisi/tukisi nuorille opettajille perheineen edullisia kesätapahtumia esim. Päiväkummussa. Siellä voisi olla raamattuluentoja, lähetystyötä koskevia aiheita ja keskusteluja sekä lapsille omaa ohjelmaa. Näin kristityt nuoret opettajat tutustuisivat toisiinsa ja saattaisivat verkostoitua. Toinen Helvin ehdotus: Voisiko OLL:n huoneisto toimia nuorten Tampereen ja lähiseutujen opettajien kokoontumistilana, jossa keskusteltaisiin heidän ajankohtaisista aiheistaan.

Lähetystyöntekijät ovat käyneet kouluissa kertomassa työstään ja samalla tuoneet tietoa OLL:stä. Vielä nykyisinkin voi pyytää lähettejä puhumaan kouluihin, kertoi minulle Suomen uskonnonopettajien liiton puheenjohtaja Tuovi Pääkkönen. Hän totesi, että yläkoulujen uskontotunneille on helpompi päästä kuin lukioihin, joissa tunteja on vaikeampi järjestää.

Ruotsissa LMF on lopettanut toimintansa muutama vuosi sitten. Paljon rukousta tarvitsemme, ettei Suomessa kävisi samoin.

Eila Talvioja

Myyntituotteet

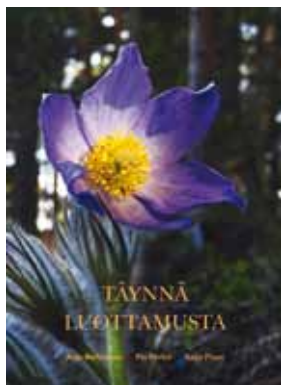
Hiuspannat 5 € /kpl

Käsin tehdyt ylioppilas-, häääönnittelu-, ristiäis-, vauvaönnittelu- ja syntymäpäiväkortit 3 € /kpl)

Etiopialainen ristipistokortti 5 €

Täynnä luottamusta runokirja 20 €

Muistilappuvihkot sis. tarralappu ja kynän 6 €

Kynä 2 €

Tilauslipuke

Ylioppilaskortti	<input type="text"/>	kpl	Hääönnittelukortti	<input type="text"/>	kpl
Ristiäiskortti	<input type="text"/>	kpl	Vauvaönnittelukortti	<input type="text"/>	kpl
Syntymäpäiväkortti	<input type="text"/>	kpl	Etiopialainen ristipistokortti	<input type="text"/>	kpl
Hiuspanta	<input type="text"/>	kpl	Täynnä luottamusta -runokirja	<input type="text"/>	kpl
Muistilappuvihkonen	<input type="text"/>	kpl	Kynä	<input type="text"/>	kpl

Tilaaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

puh.

postimerkki

**Opettajien
Lähetysliitto**

Hallituskatu 29 A 20
33200 Tampere

Hyvää kesää! t. Opettajien Lähetysliitto

Suomen Lähetysseuran
GLOBAALIKASVATUSMATERIAALIT
HELPOSTI KÄYTTÖÖN
-iltapäivä

Torstaina 9.9.2021 klo 15-17

- Etä-esittelyssä ajankohtaiset, uusimmat Lähetysseuran globaalikasvatuksen materiaalit ja pelit eri luokka-asteille
- Miten opettaja voi helposti ottaa käyttöön materiaaleja eri oppitunneilla?
- Miten kertoa kiinnostavasti ja vaikuttavasti mm. kestävästä kehityksestä, ilmastonmuutoksesta ja ihmisoikeuksista?
- Ilmoittaudu mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään torstaihin 2.9.2021 mennessä sähköpostitse Opettajien Lähetysliiton toimistolle:
toimisto@opettajienlahetysliitto.fi
- Ilmoittautuneille lähetetään osallistumislinkki 8.9. mennessä.

**Opettajien
Lähetysliitto**

